

عامل‌های تاثیرگذار بر فرسودگی تحصیلی دانشجویان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه رازی

پروانه آهوخوش^۱، امیرحسین علی بیگی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه رازی

۲- دانشیار ترویج و آموزش کشاورزی دانشکده کشاورزی، دانشگاه رازی

چکیده

این پژوهش به منظور ارزیابی عامل‌های موثر بر فرسودگی تحصیلی، احساس بی‌کفایتی و خستگی ذهنی است که دانشجویان در برابر تنش‌های مزمن ناشی از نبود منابع‌های لازم برای انجام وظیفه و تکلیف‌های محوله از خود نشان می‌دهند، اجرا شد. جامعه‌ی آماری ۱۲۵۰ دانشجوی رشته‌ی کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه رازی در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ بود که با استفاده از جدول گرجسی و مورگان، حجم نمونه ۳۰۰ تن برآورد شد که به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای گزینش شدند. پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی - تحصیلی و فرسودگی تحصیلی مسلش برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. روایی و پایایی این پژوهش با آلفای ترتیبی برای مولفه‌ی ناکارآمدی ۰/۷۶، شک و تردید ۰/۷۹ و خستگی عاطفی ۰/۷۲ محاسبه شد. برای شناسایی عامل‌های موثر بر فرسودگی تحصیلی از رگرسیون ترتیبی با استفاده از نرم افزار SPSS_{win.16} انجام شد. بر پایه آماره نسبت شانس، احتمال تأثیر جنس دانشجویان بر فرسودگی تحصیلی آنان ۳/۲۳ برابر، احتمال تأثیر متغیرهای رشته‌ی تحصیلی، معدل و نوبت تحصیلی در سویه‌ی بی‌علاقگی تحصیلی، به ترتیب ۱/۴۵، ۱/۲۶ و ۲/۳۴ برابر، احتمال تأثیر متغیرهای رشته‌ی تحصیلی و معدل در سویه‌ی خستگی هیجانی، ۱/۵۲ و ۱/۱۶ برابر، و در سویه‌ی ناکارآمدی تحصیلی ۱/۳۵ و ۲/۴۵ برابر زمانی است که این متغیرها را در نظر گرفته نشوند. میانگین نقش حفاظت در برابر فرسودگی تحصیلی دارد و تحصیل در نوبت شبانه از جمله خطرپذیری عامل‌های فرسودگی تحصیلی بود. تحلیل رگرسیون ترتیبی نشان داد؛ چهار متغیر معدل، رشته، نوبت تحصیلی و جنس احتمال برآورد فرسودگی تحصیلی دانشجویان را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

نمایه واژگان: فرسودگی تحصیلی، ناکارآمدی، بی‌علاقگی تحصیلی، خستگی عاطفی، خستگی هیجانی.

نویسنده‌ی مسئول: پروانه آهوخوش

رایانامه: Ahookhosh.Parvaneh70@gmail.com

دریافت: ۱۳۹۵/۰۶/۰۶ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۳/۰۱

مقدمه

از آن جا که هدف اصلی آموزش، یاددهی و یادگیری است و با توجه به این که یادگیری فراگیران، بیش تر با نتیجه‌ی آموزش داده شده و عمل کرد تحصیلیشان سنجیده می شود، بنابراین، شناسایی متغیرهای اثرگذار بر عمل کرد تحصیلی فراگیران، دارای اهمیت ویژه ای است. یکی از این متغیرها، فرسودگی تحصیلی است. دلیل های مختلفی وجود دارد که باعث فرسودگی تحصیلی می شوند. از آن جمله می توان به تأثیر فرسودگی بر عمل کرد تحصیلی، تعهد دانشجویان به انجام کارهای آموزشی در دانشکده، علاقه به ادامه‌ی تحصیل و مشارکت علمی پس از فراغت از تحصیل اشاره کرد (شریفی فرد و همکاران، ۱۳۹۳).

فرسودگی حالتی از خستگی ذهنی و هیجانی است که ناشی از نشانگان تنش مزمن مانند گرانباری نقش، فشار و محدودیت زمانی و نبود منبع های لازم برای انجام وظیفه ها و تکلیف های محوله است (مسلش و همکاران، ۲۰۰۱).

سه مولفه‌ی فرسودگی تحصیلی بنابر نظریه‌ی مسلش:

۱- خستگی عاطفی: عامل اصلی فرسودگی و آشکارترین نشانه های آن است. در حقیقت خستگی عاطفی يك بعد موردنیاز برای تعریف فرسودگی تحصیلی است و بدون آن مفهوم فرسودگی ناقص است. خستگی عاطفی موجب می شود که دانشجویان به لحاظ هیجانی و شناختی از محیط تحصیلی خود فاصله بگیرند و به احتمال این راهی برای رویارویی با فشارهای درسی است.

۲- خستگی هیجانی و بدبینی تحصیلی: يك ساز و کار رویارویی است که موجب می شود، تا فرد نوعی جدایی از تحصیل و فاصله گرفتن عاطفی از تحصیل را تجربه کند. بدبینی تحصیلی مربوط به پاسخ های منفی و یا بیش از اندازه سرد، نسبت به اوضاع مختلف تحصیلی فرد است که سبب ایجاد نگرش منفی، احساس نامناسب بودن و در نهایت سبب پیدایش شکاف بین دانشجو و دانشگاه می گردد.

۳- ناکارآمدی درسی: به احساس نداشتن ظرفیت و نبود موفقیت و بهره وری در تحصیل مربوط می شود و با کاهش کارآمدی درسی، بهره وری، توانایی و روحیه معادل است و دربرگیرنده ناتوانی دانشجویان در کنار آمدن با نیازهای تحصیلی می باشد. این نشان دهنده کاهش احساس دانشجویان در ارتباط با شایستگی و پیشرفت در امور

تحصیلی می باشد (مسلش و همکاران، ۲۰۰۱).

فرسودگی تحصیلی می تواند در دانشجویان احساس خستگی نسبت به انجام تکلیف های درسی و مطالعه، نگرش بدبینانه نسبت به تحصیل و مطالب درسی و احساس بی کفایتی تحصیلی را در آنان ایجاد کند و زمینه‌ی کاهش عمل کرد تحصیلی دانشجویان و افزایش نگرانی آنان را نسبت به انجام اشتباه تکلیف ها موجب شود (مرزوقی و همکاران، ۱۳۹۲).

نگرانی دانشجویان در به دست آوردن شغل و آینده شغلی و رضایت از محیط آموزشی نیز از جمله عامل های مؤثر در فرسودگی تحصیلی می باشند (شریفی فرد و همکاران، ۱۳۹۳). بحث اشتغال یکی از بزرگترین نگرانی های فکری جوانان و به ویژه دانشجویان، در آینده است و آینده‌ی شغلی آنان نیز تا حدود بسیار زیادی به رشته‌ی تحصیلی، نوع نگرش و علاقه به آن بستگی دارد.

از سوی دیگر، گرایش های کشاورزی با توجه به آینده‌ی شغلی شان یکی از پر چالش ترین رشته ها هستند. سالانه ۲۷۰ هزار دانش آموخته‌ی دانشگاهی وارد بازار کار می شوند، اما ظرفیت بازار پاسخگوی این شمار دانش آموخته نیست. در نتیجه نگرانی و نا امیددی دانشجویان کشاورزی نسبت به آینده‌ی تحصیلی و شغلی، دغدغه‌ی مهمی به شمار می رود که می تواند به نگرش منفی نسبت به رشته های کشاورزی منجر شود (شهنازی و همکاران، ۱۳۹۴).

با وجود همه‌ی تلاش های صورت گرفته در زمینه‌ی حل بحران بی کاری دانش آموختگان گرایش های کشاورزی، همچنان مساله‌ی بی کاری به قوت خود باقی است. از سوی دیگر، توانمندسازی روانشناختی یکی از رویکردهایی است، که در چند دهه‌ی اخیر منجر به تغییر پذیری مثبت و فراوان در اجرای فعالیت های کاری دانشجویان شده است. سنجش ارتباط بین توانمندسازی روانشناختی و میزان اشتغال پذیری دانشجویان کشاورزی، اهمیت اشتغال پذیری که مفهوم ناشناخته‌ای، به ویژه در کشور های در حال توسعه است و پیش از این بیشتر تحقیقات مرتبط با آن معطوف به کشور های اروپایی و آمریکایی می شد را برجسته تر می سازد و توجه مؤسسه های آموزش عالی را برای بررسی اشتغال پذیری رشته های دانشگاهی و توسعه‌ی فرصت های افزایش آن متمرکز خواهد کرد (علی

بیگی و بارانی، ۱۳۸۹).

توجه به سویگان توانمندسازی روانشناختی از جمله، فرسودگی تحصیلی می‌تواند گامی موثر در پیشبرد هدف‌های آموزش عالی کشاورزی باشد، تا گامی هر چند کوچک، در تبیین برنامه‌های راهبردی در بازنگری سیاست‌های آموزش عالی در بخش کشاورزی، برداشته شود (علی‌آبادی و همکاران، ۱۳۹۵).

بررسی‌ها نشان می‌دهند که فرسودگی تحصیلی کاهش کیفیت عمل کرد درسی را به دنبال دارد (شریفی فرد و همکاران، ۱۳۹۳).

نومن (۱۹۹۰)، بر این باور است که برای فرسودگی تحصیلی نقش‌های مختلفی وجود دارد که مهم‌ترین آنان عبارتند از:

- فرسودگی تحصیلی، ارتباط دانشجویان با دانشگاه و دانشکده را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

- فرسودگی تحصیلی میزان علاقه و اشتیاق دانشجویان به ادامه تحصیل را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

- فرسودگی تحصیلی می‌تواند یکی از ابزارهای مهم و پایه‌ای برای درک کنش‌های گوناگون دانشجویان مانند عمل کرد تحصیلی در دوران تحصیل می‌باشد.

با شناخت عوامل‌های موثر بر فرسودگی تحصیلی، شناخت میزان علاقه و اشتیاق دانشجویان، عملکرد تحصیلی و ارتباط آنان با دانشگاه و دانشکده و نگرش منفی دانشجویان نسبت به گرایش‌های کشاورزی را شناخت و برای افزایش علاقه و رغبت آنان به ادامه‌ی تحصیل و اشتغال زایی گام موثری برداشت.

شانان (۲۰۰۰)، معتقد است کاربرد زیاد و بدون بازگشت انرژی موجب می‌شود تا انرژی ذخیره شده فرد از بین برود. اگر نبود تعادل بین کاربرد انرژی و تولید دوباره‌ی آن برای مدت طولانی ادامه یابد، فرسودگی رخ می‌دهد. به عبارتی دو فرایند در فرسودگی تحصیلی رخ می‌دهد، از یک سو در دوره‌ی جدید تحصیلی نیازها و درخواست‌های مدرسان از دانشجویان برای مطالعه و تلاش بیشتر می‌شود، که خود این موضوع مستوجب صرف انرژی بالایی از سوی دانشجویان است و از سوی دیگر زیرساخت‌های مناسب برای تولید مجدد این انرژی مصرف شده نادیده گرفته شده‌اند.

مفهوم فرسودگی تحصیلی با مشکل خواب، نگرانی

و نشخوار ذهنی هم‌پوشانی دارد. البته، تمایز آن‌ها در این است که فشار روانی، خستگی، اضطراب و نشانه‌های افسردگی به موقعیت ویژه‌ای مربوط نیستند، اما فرسودگی تحصیلی وابسته به موقعیت ویژه است، یعنی فرسودگی تنها در موقعیت مدرسه اندازه‌گیری می‌شود (آهولا، هاکانین، ۲۰۰۷).

فرسودگی به عنوان يك نشانگان سه سویه (خستگی هیجانی، زوال شخصیت و تمامیت فردی کاهش یافته) مورد توجه قرار می‌گیرد که با نظریه فرسودگی تحصیلی مسلش اندازه‌گیری می‌شود. پرسشنامه‌ی فرسودگی تحصیلی مسلش دارای ساختاری عاملی با روش درجه بندی لیکرت ۷ درجه‌ای و میان سویگان سه گانه آن تمایز وجود دارد. از این رو پژوهشگران می‌توانند از این پرسشنامه برای سنجش فرسودگی تحصیلی فراگیران ایرانی استفاده کنند (نعامی، ۱۳۸۸).

خستگی هیجانی نیز اشاره به احساس خالی شدن و تهی شدن از منبع‌های هیجانی فرد دارد و به عنوان مؤلفه‌ی تنش فردی ملاحظه می‌شود. زوال شخصیت اشاره به پاسخ‌های منفی و بیش از حد بدبینانه، با بی‌رغبتی به دیگر افراد در محل تحصیل دارد که مؤلفه‌ی بین فردی فرسودگی را نشان می‌دهد و ویژگی‌هایی چون، بدبینی، سردی، نبود صمیمیت دارد (مسلش و جکسون، ۱۹۸۴).

در نهایت تمامیت فردی کاهش یافته، اشاره به احساس کاستی در شایستگی و میزان باروری و حس کارایی پایین فرد دارد که مؤلفه‌ی خودارزیابی فرسودگی را شامل می‌شود (شوفلی، ۲۰۰۲). پرسشنامه استاندارد فرسودگی تحصیلی مسلش برای استفاده در نمونه‌ی دانشجویان توسط شوفلی و همکارانش (۲۰۰۲) اصلاح و تعدیل شده است (نعامی، ۱۳۸۸).

متغیر فرسودگی به موقعیت‌ها و بافت‌های آموزشی گسترش پیدا کرده که از آن با عنوان فرسودگی تحصیلی نام برده می‌شود (سالمالا-آرو و همکاران، ۲۰۰۸). فرسودگی تحصیلی در میان دانشجویان، اشاره به احساس خستگی به خاطر تقاضاها و فشارهای تحصیل (خستگی)، داشتن يك حس بدبینانه و بدون علاقه به تکلیف‌های درسی فرد (بی‌علاقگی) و احساس نداشتن تا شایستگی به عنوان يك دانشجوی با کارآمدی پایین به شمار می‌آید.

پیشرفت و عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معنی داری مشاهده شد.

پژوهش شریفی فرد و همکاران (۱۳۹۲)، در بررسی‌های مرتبط با فرسودگی تحصیلی در دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۲، نشان دادند که درصد شایان توجهی از این دانشجویان دچار فرسودگی تحصیلی هستند. میانگین تحصیلی آنان، نقش محافظتی در برابر فرسودگی تحصیلی داشت و تحصیل رشته هوشبری و سکونت در خانه شخصی از خطرپذیری عامل‌های فرسودگی تحصیلی بود. میانگین نمره‌ها با همه‌ی خرده مقیاس‌های فرسودگی تحصیلی ارتباط معناداری داشت.

موسوی و شکری (۱۳۹۴)، نیز در تحقیقی دریافتند که بین فرسودگی تحصیلی و سویگان آن با پیشرفت تحصیلی رابطه‌ی منفی و معناداری وجود دارد.

فرسودگی تحصیلی به عنوان متغیر پیش بینی کننده‌ی پیشرفت تحصیلی، نقش مهمی در فرایند یادگیری و پیشرفت فراگیران ایفا می‌کند. از این رو شناسایی متغیرهای منجر به فرسودگی تحصیلی میتواند نقش موثری در بهبود عملکرد فراگیران داشته باشد.

پژوهش‌های کم شماری نیز به بررسی عامل‌های موثر و پیش بینی کننده‌ی فرسودگی تحصیلی پرداخته اند که در پژوهش‌های، منکه (۲۰۱۱)، سالما-آرو و ساوولانن (۲۰۰۸) و موسوی و شکری (۱۳۹۴)، به عامل‌هایی چون؛ سن، جنس، میانگین تحصیلی و مقطع تحصیلی اشاره شده است.

عظیمی و همکاران (۱۳۹۳)، تنها متغیر سن را مد نظر قرار دادند. واحدی و همکاران (۱۳۹۳)، تأثیر متغیر سال‌های تحصیلی را بر فرسودگی تحصیلی، بررسی کردند. دشتی و همکاران (۱۳۹۳)، متغیرهای جنس، سن، وضعیت تاهل و میزان تحصیلات را به عنوان عامل‌های مرتبط با فرسودگی شغلی کارکنان در نظر گرفتند.

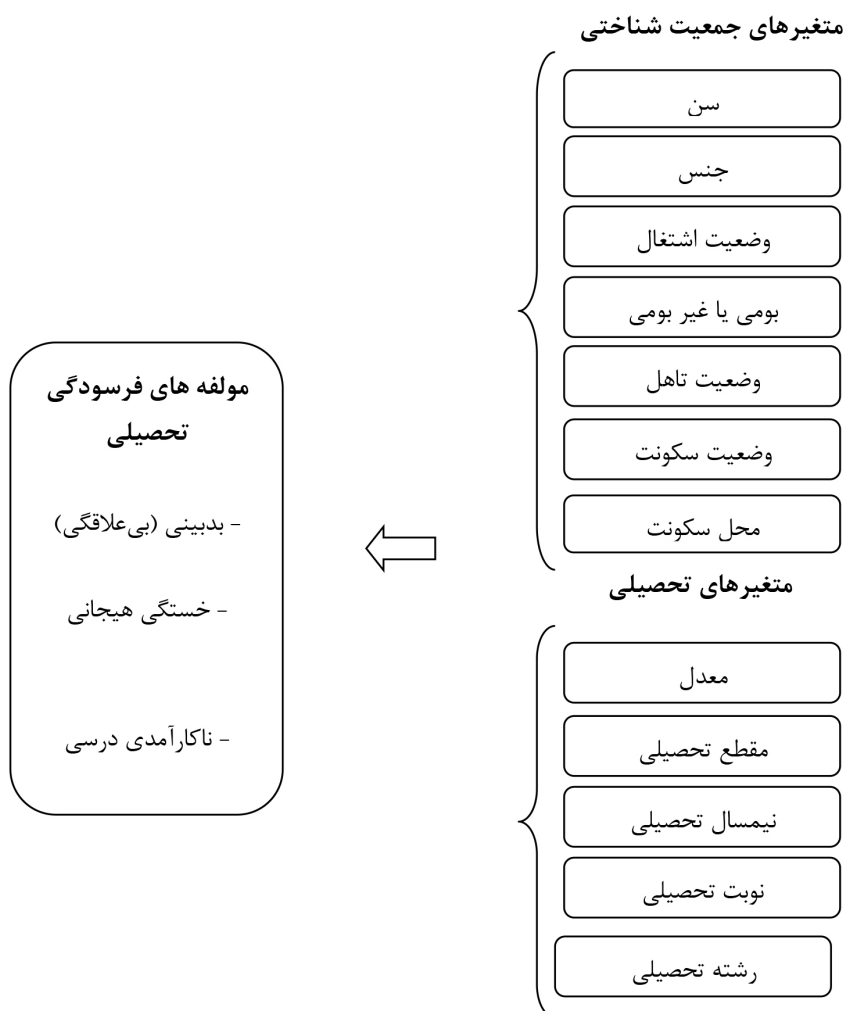
در مطالعه‌ی آسایش و همکاران (۱۳۹۵)، متغیرهای تحصیلی مانند: میانگین نمره‌ها و سال تحصیلی، و متغیر جمعیت شناختی وضعیت اشتغال (اشتغال مرتبط با رشته، غیر مرتبط با رشته و غیر شاغل)، در نظر گرفته شدند تا همبستگی این متغیرها با فرسودگی تحصیلی در دانشجویان مشخص شود.

بنابر تحقیقات انجام شده، فرسودگی تحصیلی در موقعیت‌های آموزشی با ویژگی‌هایی مانند خستگی ناشی از فشارهای مربوط به مطالعه، رشد حس و نگرش بدبینانه و نبود حساسیت نسبت به مطالب درسی و احساس پیشرفت شخصی ضعیف در امور درسی و تحصیلی مشخص می‌شود (ژانگ و همکاران، ۲۰۰۷). با توجه به پی آمدهای ناشی از فرسودگی تحصیلی که در قسمت‌های پیشین بیان شد و با در نظر گرفتن یافته‌های پژوهش شهبازی و همکاران، دوران دانشجویی برای بیش‌تر دانشجویان، از جمله دانشجویان کشاورزی، به جهت نگرانی و ناامیدی آنان نسبت به آینده‌ی تحصیلی و شغلی، می‌تواند دوره‌ی پرتنشی باشد. بررسی‌ها نشان دادند که، دانشجویانی که در دوره‌ی تحصیل دچار فرسودگی تحصیلی می‌شوند عمل‌کرد مناسبی پس از ورود به محیط اشتغال نخواهند داشت (شریفی فرد و همکاران، ۱۳۹۳).

سالما-آرو و ساوولان (۲۰۰۸)، به بررسی عامل‌های پیش بینی کننده‌ی فرسودگی تحصیلی و درگیری و مشغولیت تحصیلی پرداختند و دریافتند که تنش و خودکارآمدی کلی با فرسودگی و درگیری تحصیلی رابطه دارند. آن‌ها خودکارآمدی و حمایت اجتماعی را به عنوان متغیر درونی و بیرونی مرتبط با فرسودگی دانشجویان فنی و حرفه‌ای، بیان کرده اند و دریافتند که فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان اثر منفی معنی داری بر پیشرفت تحصیلی می‌گذارد. پژوهش مانا (۲۰۱۰)، نشان داد که نیاز برای پیشرفت به طور مستقیم، پیش بینی کننده‌ی هر یک از مولفه‌های سه‌گانه فرسودگی تحصیلی در بین دانشجویان است.

در پژوهش انجام شده توسط بهروزی و همکاران (۱۳۹۱)، برای مطالعه‌ی دانشجویان مقطع علوم پایه رشته پزشکی مطالعه کردند، به این نتیجه دست یافتند که تنش ادراک شده و کمال‌گرایی ناسازگارانه با فرسودگی تحصیلی رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری دارد و متغیرهای حمایت اجتماعی و کمال‌گرایی سازگارانه با فرسودگی تحصیلی رابطه منفی و معنی داری دارند.

در پژوهش عظیمی و همکاران (۱۳۹۲)، در بررسی رابطه‌ی فرسودگی تحصیلی و انگیزش پیشرفت با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دوره متوسطه، بین ابعاد فرسودگی تحصیلی و عملکرد تحصیلی رابطه منفی و بین انگیزش

نگاره ۱- عوامل‌های تأثیرگذار بر فرسودگی تحصیلی دانشجویان کشاورزی و منابع طبیعی

پرسشنامه‌ی جمعیت‌شناختی شامل متغیرهای سن، جنس، وضعیت تأهل، وضعیت سکونت، محل سکونت، وضعیت اشتغال، بومی یا غیر بومی بودن و اطلاعات تحصیلی شامل گرایش تحصیلی، مقطع تحصیلی، نوبت تحصیلی، نیمسال تحصیلی و معدل بود. برای بررسی فرسودگی تحصیلی از پرسشنامه‌ی تعدیل شده‌ی فرسودگی مسلش استفاده شد که برای استفاده در نمونه‌ی دانشجویان توسط شوفلی و همکارانش (۲۰۰۲) اصلاح شده است. دلیل استفاده از این پرسشنامه پرداختن آن به هر سه مولفه‌ی فرسودگی (شامل: خستگی عاطفی، شک و تردید و خودکارآمدی تحصیلی) بوده است، همچنین این نسخه اصلاح شده برای استفاده در خصوص

روش شناسی

این مطالعه با دیدمان کمی بررسی شد و از لحاظ هدف جزء تحقیقات کاربردی است. جامعه‌ی آماری ۱۲۵۰ دانشجوی رشته‌ی کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه رازی در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ بود که با استفاده از جدول گرجسی و مورگان، ۳۰۰ تن از آنان به عنوان نمونه تعیین شدند و با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای با انتساب متناسب (بر پایه‌ی گرایش، مقطع و نوبت تحصیلی) گزینش شدند. از همه‌ی دانشجویان منتخب برای شرکت در این ارزیابی رضایت کتبی گرفته شد و به ایشان اطمینان داده شد که داده‌ها بدون نام و تنها برای استفاده در پژوهش گردآوری می‌شوند.

سنجش فرسودگی تحصیلی دانشجویان می باشد. در نظر گرفته شد.

یافته ها

جدول ۱، نشان می دهد که میانگین و انحراف معیار سن شرکت کنندگان در پژوهش $23/07 \pm 4/35$ بود و $78/3$ درصد از آنان را دختران تشکیل می دادند. $73/3$ درصد از دانشجویان مجرد بوده و بیشتر دانشجویان ($73/4$ درصد)، در مقطع کارشناسی مشغول به تحصیل بودند. $19/3$ درصد شاغل بودند که از این میان 16 درصد شغل غیر مرتبط با رشته ی کشاورزی داشتند و $3/3$ درصد هم به مشاغل مربوط به رشته مشغول بودند. $52/3$ درصد در خوابگاه سکونت داشتند و مابقی در خانه پدری یا خانه شخصی ساکن بودند. $56/3$ درصد از دانشجویان روستایی بوده و مابقی در شهر ساکن بودند.

میانگین و انحراف معیار معدل دانشجویان $1/83 \pm 16/46$ بود. میانگین و انحراف معیار نمره های دانشجویان شرکت کننده در این ارزیابی در مقیاس خستگی تحصیلی، $1/18 \pm 3/07$ ؛ در مقیاس بی علاقه گي تحصیلی، $1/24 \pm 3/10$ ؛ در مقیاس ناکارآمدی تحصیلی، $4/35 \pm 1/24$ بود و میانگین و انحراف معیار نمره کل فرسودگی تحصیلی، $2/54 \pm 10/52$ بود. با استفاده از چارک ۲۵ و ۷۵، فرسودگی تحصیلی به سه طبقه ی فرسودگی تحصیلی پایین، متوسط و بالا تقسیم بندی شد. همچنین $32/55$ درصد از دانشجویان فرسودگی بالا را تجربه کرده بودند (جدول ۱).

پرسشنامه در کل ۱۵ عبارت دارد و شامل سه مولفه ی فرعی است. خستگی عاطفی (پنج عبارت)، شك و تردید (چهار عبارت) و خودکارآمدی (شش عبارت) را شامل می شود. همه ی عبارت ها به صورت لیکرت هفت درجه ای از هرگز (۰) تا همیشه (۶) نمره گذاری می شوند. البته با توجه به مثبت بودن عبارت ها در مولفه ی ناکارآمدی، نمره دهی به صورت معکوس صورت گرفته و نشان دهنده احساس ناکارآمدی تحصیلی می باشد.

برای اندازه گیری پایایی، پرسشنامه توسط ۱۲ نفر از دانشجویان دانشکده کشاورزی دانشگاه رازی تکمیل شد، اگرچه آن ها جزء جامعه ی آماری پژوهش بودند اما جزو نمونه های انتخاب شده نبودند. با استفاده از روش آلفای ترتیبی، پایایی ۱۵ گویه پرسشنامه فرسودگی تحصیلی مسلش، برای خرده مقیاس ناکارآمدی $0/86$ ، شك و تردید $0/89$ و خستگی عاطفی $0/82$ به دست آمد. روایی محتوایی و شکلی پرسشنامه پس از نظر سنجی از متخصصان ترویج و آموزش کشاورزی و توسعه روستایی دانشگاه رازی و انجام اصلاحات لازم تأمین شد. برای تحلیل داده ها از میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای شناسایی عامل های تاثیرگذار بر فرسودگی تحصیلی رگرسیون غیر خطی ترتیبی با استفاده از نرم افزار SPSS انجام شد.

سطح معناداری برای همه ی آزمون های آماری $p < 0/05$

جدول ۱- آمار توصیفی ویژگی های فردی و فرسودگی تحصیلی دانشجویان کشاورزی دانشگاه رازی

متغیرهای جمعیت شناختی و تحصیلی	گروه بندی	شمار	درصد	میانگین	انحراف معیار
جنس	دختر	۲۳۵	۷۸/۳	-	-
	پسر	۶۵	۲۱/۷	-	-
وضعیت تاهل	مجرد	۲۲۰	۷۳/۳	-	-
	متاهل	۸۰	۲۶/۷	-	-
وضعیت اشتغال	اشتغال مرتبط با رشته	۱۰	۳/۳	-	-
	اشتغال غیر مرتبط با رشته	۴۸	۱۶/۰	-	-
محل سکونت	غیر شاغل	۲۴۲	۸۰/۷	-	-
	خوابگاه	۱۵۷	۵۲/۳	-	-
خانواده شخصی	خانه پدری	۶۷	۲۲/۳	-	-
	خانه پدري	۷۶	۲۵/۳	-	-
	روستا	۱۶۹	۵۶/۳	-	-
مقطع تحصیلی	شهر	۱۳۱	۴۳/۷	-	-
	کارشناسی	۲۲۰	۷۳/۳	-	-

ادامه جدول ۱

متغیرهای جمعیت شناختی و تحصیلی	گروه بندی	شمار	درصد	میانگین	انحراف معیار
گرایش تحصیلی	کارشناسی ارشد	۵۹	۱۹/۷		
	دکتری	۲۱	۷/۰		
	ترویج و آموزش کشاورزی	۳۹	۱۳	-	-
	زراعت و اصلاح نباتات	۴۶	۱۵/۳		
	گیاهپزشکی	۳۲	۱۰/۷		
	علوم خاک	۳۲	۱۰/۷		
	علوم دام	۳۹	۱۳/۰		
	علوم آب	۴۴	۱۴/۷		
	مکانیک ماشین‌های کشاورزی	۲۶	۸/۷		
	مرتع و آبخیزداری	۲۲	۷/۳		
نیمسال تحصیلی	جنگلداری	۲۰	۶/۷		
	اول	۱۳	۴/۰	-	-
	دوم	۸۹	۳۰/۰		
	سوم	۲۳	۷/۷		
	چهارم	۱۱۲	۳۷/۳		
	پنجم	۱۴	۴/۷		
	ششم	۲۱	۷/۰		
	هفتم	۷	۲/۳		
	هشتم	۲۱	۷/۰		
	روزانه	۱۵۰	۵۰	-	-
نوبت تحصیلی	شبانه	۱۵۰	۵۰		
	بالا	۸۴	۲۸	۳/۰۷	۱/۱۸
	متوسط	۱۵۵	۵۱/۶۷		
بی‌علاقگی	پایین	۶۱	۲۰/۳۳		
	بالا	۷۹	۲۶/۳۳	۳/۱۰	۱/۲۴
	متوسط	۱۶۰	۵۳/۳۴		
ناکارآمدی درسی	پایین	۶۱	۲۰/۳۳		
	بالا	۷۵	۲۵	۴/۳۵	۱/۲۴
	متوسط	۱۵۸	۶۷/۵۲		
نمره کل فرسودگی تحصیلی	پایین	۶۷	۲۲/۳۳		
	بالا	۸۳	۲۷/۶۷	۱۰/۵۲	۲/۵۴
	متوسط	۱۵۲	۵۰/۶۷		
	پایین	۶۵	۲۱/۶۶		

جدول ۲- تاثیر جنس، نوبت، بومی و غیربومی، محل سکونت، مقطع، گرایش، اشتغال و وضعیت تاهل بر فرسودگی تحصیلی دانشجویان کشاورزی دانشگاه رازی

متغیر	من ویت نی U	sig
جنس	۱/۳۴	۰/۰۵
نوبت تحصیلی	۲/۲۳	۰/۰۵
بومی و غیربومی	۰/۳۹	۰/۱۲
وضعیت تاهل	۰/۴۶	۰/۲۷
محل سکونت	۰/۴۵	۰/۱۹
مقطع تحصیلی	۰/۳۹	۰/۱۲
گرایش تحصیلی	۰/۴۳	۰/۲۷
اشتغال	۰/۴۵	۰/۱۹

فعالیت های کلاسی مشارکت داشته و بنابراین عملکرد تحصیلی ضعیف تری خواهد داشت. ارتباط بین فرسودگی تحصیلی با عملکرد تحصیلی می تواند يك رابطه دو سویه باشد، یعنی همان گونه که افزایش معدل می تواند در کاهش فرسودگی مؤثر باشد فرسودگی نیز می تواند زمینه ساز کاهش عملکرد و افت معدل در دانشجویان شود.

Lee و همکاران، (۲۰۱۰) هم به این نتیجه رسیدند، دانش آموزانی که معدل بالا داشتند، اعتماد به نفس بالاتری دارند و در برابر نارسایی ها مقاومت بیشتری داشته و کمتر دچار فرسودگی تحصیلی می شوند.

همچنین نیکودیچویک (۲۰۱۲)، در بررسی خود به این نتیجه دست یافت ۵۴٪ از دانشجویان که معدل پایینی داشتند در خطر فرسودگی تحصیلی بوده و ۲۶/۶٪ از آنان در خطر فرسودگی بالا قرار داشتند.

رشته تحصیلی نیز یکی دیگر از عامل هایی است که در فرسودگی تحصیلی مؤثر است. در این ارزیابی مشخص شد، متغیر نوع رشته، افزایش ۳/۱۸ برابری فرسودگی تحصیلی در بعد احساس ناکارآمدی، بی علاقهگی تحصیلی و ناکارآمدی درسی را به دنبال داشت.

تحصیل در رشته های علوم دام و جنگلداری از جمله خطرپذیری های فرسودگی تحصیلی بودند. ممکن است ارتباط رشته تحصیلی با فرسودگی تحصیلی ناشی از ماهیت رشته تحصیلی، بارکاری، تنش های مربوط به مسؤلیت ها و مسایل مرتبط با رشته و شمار و سختی واحد های درسی ارائه شده در طول تحصیل باشد.

بر پایه ی جدول ۲، مقایسه ی میانگین های فرسودگی تحصیلی بر پایه ی آزمون من وایتنی متغیرهای جنس، نوبت تحصیلی، بومی و غیر بومی بودن، وضعیت تاهل و محل سکونت، نشان دهنده ی تاثیر این متغیرها بر فرسودگی تحصیلی نبود (جدول ۲).

بحث و نتیجه گیری

در بررسی ارتباط نیمسال تحصیلی، وضعیت تاهل، وضعیت اشتغال، مقطع تحصیلی، وضعیت سکونت و محل سکونت با خرده مقیاس های فرسودگی تحصیلی، در این ارزیابی مشخص شد بین این متغیرها با خرده مقیاس خستگی عاطفی، احساس ناکارآمدی درسی و بی علاقهگی تحصیلی ارتباط معناداری وجود نداشت، اما بین جنس، رشته تحصیلی، نوبت تحصیلی و معدل با خرده مقیاس های فرسودگی تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد.

از میان متغیرهای جمعیت شناختی، معدل کاهش فرسودگی تحصیلی را در همه ی ابعاد به دنبال داشت. یافته های این ارزیابی مشخص کرد بین معدل و فرسودگی تحصیلی ارتباط آماری منفی و معناداری وجود دارد که نشان دهنده این مطلب است که دانشجویان با معدل بالا در سطح پایین تری از لحاظ فرسودگی تحصیلی قرار دارند. نتایج این ارزیابی با نتایج بررسی های ماسلاچ و جکسون، (۱۹۸۱) همسو می باشد. دانشجوی فرسوده دچار احساس درماندگی، تحریک پذیری، ناامیدی شده و نسبت به درس بی علاقه و بی انگیزه می شود و کمتر در

جدول ۳- خلاصه رگرسیون ترتیبی نقش متغیرهای مستقل بر فرسودگی تحصیلی

ناکارآمدی تحصیلی				بی علاقهگی تحصیلی				خستگی هیجانی				متغیر
Exp(B)	Wald	برآورد	P	Exp(B)	Wald	برآورد	P	Exp(B)	Wald	برآورد	P	
۰/۵۹	۰/۸۳	۰/۷۸	۰/۰۷	۱/۱۲	۳/۲	۰/۲۲۱	۰/۰۶	۳/۲۳	۱۱/۴۵	۱/۶۲	۰/۰۱	جنس
۱/۳۵	۱/۱۲	۰/۲۰۶	۰/۰۵	۱/۴۵	۱۴/۲۲	۰/۳۲۶	۰/۰۲	۱/۵۲	۱۵/۴۲	۱/۳۲	۰/۰۱	رشته تحصیلی
۰/۳۵	۰/۶۶	۰/۳۶	۰/۰۶	۲/۳۴	۳/۳۲	۰/۳۱۵	۰/۰۱	۱/۰۵	۹/۲۰	۱/۰۳	۰/۰۷	نوبت تحصیلی
۲/۴۵	۲/۳۲	۰/۴۱۲	۰/۰۱	۱/۲۶	۴/۶۱	۰/۵۵۵	۰/۰۲	۱/۱۶	۱۲/۲۳	۰/۳۰۳	۰/۰۳	معدل

* سطح معناداری برای کلیه متغیرها $p < 0.05$ در نظر گرفته شد

وضعیت اشتغال، مقطع تحصیلی، وضعیت سکونت و محل سکونت با خرده مقیاس های فرسودگی تحصیلی، در

بحث و نتیجه گیری

در بررسی ارتباط نیم سال تحصیلی، وضعیت تاهل،

است ارتباط رشته تحصیلی با فرسودگی تحصیلی ناشی از ماهیت رشته تحصیلی، بارکاری، تنش‌های مربوط به مسؤلیت‌ها و مسایل مرتبط با رشته و شمار و سختی واحد های درسی آرایه شده در طول تحصیل باشد.

راین و همکاران (۲۰۱۲)، در بررسی خود به این نتیجه رسیدند که رابطه‌ی هم‌کلاسی‌ها، علاقه به گرایش تحصیلی و آینده‌ی شغلی و جو کلاس در عملکرد تحصیلی دانشجویان مؤثر است.

جنس نیز یکی دیگر از عوامل‌هایی است که در فرسودگی تحصیلی مؤثر است. در این ارزیابی مشخص شد متغیر جنس، افزایش ۲/۴ برابری فرسودگی تحصیلی در بعد خستگی تحصیلی را به دنبال داشت. در تحقیق دیگری نیز که در سال ۸۱ توسط گلدر و گدیس در ارتباط با افسردگی دانشجویان انجام شد، میزان افسردگی در دانشجویان شبانه ۷۸/۸ درصد و در دانشجویان روزانه ۵۷/۵ درصد بود و میزان افسردگی در دانشجویان مرد ۶۰/۹ درصد و در دانشجویان زن ۶۴/۴ درصد بدست آمد.

بنابر یافته‌ها، درصد شایان توجهی از دانشجویان دچار فرسودگی تحصیلی در حد متوسط هستند و گرایش تحصیلی، جنس و نوبت تحصیلی دانشجویان در احتمال بالاتر رفتن فرسودگی تحصیلی نقش دارند.

پیشنهاد: قرار دادن امکانات و توجه بیشتر برای دانشجویان نوبت شبانه می‌تواند جزیی از برنامه‌ریزی برای کاهش فرسودگی تحصیلی بوده و سبب ارتقاء عملکرد تحصیلی دانشجویان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه رازی شود.

انجام پژوهش‌هایی در ارتباط با بررسی عوامل‌های تاثیرگذار بر فرسودگی تحصیلی در دانشگاه‌های کشور، می‌تواند در جهت شناسایی این عوامل‌های و تلاش در صدد رفع بازدارنده‌ها و ارتقا سطح عملکرد تحصیلی، سودمند واقع شود.

از سوی دیگر در نظر گرفتن این مسئله که هزینه‌ی نوبت شبانه برای دانشجویان، مشکل ساز بوده است و منجر به بالا رفتن نمره‌ی فرسودگی تحصیلی در پردیس کشاورزی و منابع طبیعی شده، امری ضروری می‌باشد. همچنین، با توجه به این مسئله که تحصیل در رشته‌های علوم دام و جنگلداری از خطرپذیری‌های فرسودگی

این تحقیق مشخص شد بین این متغیرها با مولفه‌های فرسودگی تحصیلی (خستگی عاطفی، احساس ناکارآمدی درسی و بی‌علاقگی تحصیلی) ارتباط معناداری وجود نداشت، اما بین جنس، رشته تحصیلی، نوبت تحصیلی و معدل با خرده‌مقیاس‌های فرسودگی تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد.

از میان متغیرهای جمعیت شناختی، معدل کاهش فرسودگی تحصیلی را در همه‌ی ابعاد به دنبال داشت. یافته‌های این ارزیابی مشخص کرد بین معدل و فرسودگی تحصیلی ارتباط آماری منفی و معناداری وجود دارد که نشان دهنده این مطلب است که دانشجویان با معدل بالا در سطح پایین تری از لحاظ فرسودگی تحصیلی قرار دارند. این یافته‌ها با یافته‌های بررسی‌های مسلش و جکسون (۱۹۸۱)، هم‌سو می‌باشند. دانشجوی فرسوده دچار احساس درماندگی، تحریک‌پذیری و ناامیدی کرده و نسبت به درس بی‌علاقه و بی‌انگیزه می‌شود و کمتر در فعالیت‌های کلاسی مشارکت داشته و عملکرد تحصیلی ضعیف‌تری خواهد داشت.

روند تغییرات دو متغیر، فرسودگی تحصیلی با عمل کرد تحصیلی، هم‌سو است. یعنی همان‌گونه که افزایش معدل می‌تواند در کاهش فرسودگی مؤثر باشد فرسودگی نیز

می‌تواند زمینه ساز کاهش عملکرد و افت معدل در دانشجویان شود.

لی و همکاران (۲۰۱۰)، هم به این نتیجه رسیدند که دانش‌آموزانی که معدل بالا داشتند، اعتماد به نفس بالاتری دارند و در برابر نارسایی‌ها مقاومت بیشتری داشته و کم‌تر دچار فرسودگی تحصیلی می‌شوند.

نیکودیجویک (۲۰۱۲)، در بررسی خود به این نتیجه دست یافت که ۵۴ درصد از دانشجویانی که معدل پایینی داشتند در خطر فرسودگی تحصیلی بوده و ۲۶/۶ درصد از آنان در خطر فرسودگی بالا قرار داشتند. گرایش تحصیلی نیز یکی دیگر از عوامل‌هایی است که در فرسودگی تحصیلی مؤثر است.

تحصیل در گرایش‌های علوم دام و جنگلداری از جمله خطرپذیری‌های فرسودگی تحصیلی بودند. ممکن

تحصیلی در پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه رازی هستند، لذا پذیرش در رشته های کشاورزی و منابع طبیعی باید با توجه به عامل هایی چون، علاقه و استعداد داوطلب در هر رشته صورت پذیرد، چراکه در صورت پذیرفته شدن دانشجوی در نوبت شبانه، احتمال بالاتر رفتن

میزان فرسودگی تحصیلی آنان وجود خواهد داشت. سپاسگذاری: از کوشش همه ی دانشجویان شرکت کننده در این ارزیابی، که ما را در انجام این پژوهش یاری رساندند، قدردانی می شود.

منبع ها

- آسایش، ح، شریفی فرد، ف، موسوی، م، طاهری خرامه، ز، علی اکبرزاده آرانی، ز، شعوری بیدگلی، ع. (۱۳۹۵). همبستگی تنیدگی، فرسودگی و عملکرد تحصیلی دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم، مجله دانشگاه علوم پزشکی قم، دوره دهم، شماره هفتم، مهر ۱۳۹۵، صص ۷۴-۸۳.
- بهروزی، ن؛ شهنی بیلاق، م؛ پورسید، م. (۱۳۹۱). رابطه کمال گرایی، تنش ادراک شده و حمایت اجتماعی با فرسودگی تحصیلی. راهبرد فرهنگ / شماره بیستم / زمستان ۱۳۹۱.
- دشتی، س، فردمال، ج، سهیلی زاد، م، شهرآبادی، ر، صالحی نیا، ح. (۱۳۹۳). بررسی عامل های مرتبط با فرسودگی شغلی کارکنان مراکز بهداشتی-درمانی شهرستان همدان در سال ۱۳۹۱، مجله علمی پژوهان، دوره ۱۳، شماره ۱، پاییز ۱۳۹۳، صص ۹-۱.
- شریفی فرد، ف؛ نوروزی، ک؛ حسینی، م؛ آسایش، ح؛ نوروزی، م. عامل های مرتبط با فرسودگی تحصیلی در دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۲. آموزش پرستاری دوره ۳ شماره ۳ (پیاپی ۹) پاییز ۱۳۹۳، ۵۹-۶۸.
- شهبازی، س، خسروی، س، جهانگیری، ز، صی محمدی، س. (۱۳۹۴). "بررسی دلایل نگرش نا امیدانه دانشجویان کشاورزی نسبت به اشتغال در بخش کشاورزی" (مطالعه ی موردی: دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده کشاورزی دانشگاه عظیمی، م؛ پیری، م؛ زوار، تقی). (۱۳۹۲). رابطه فرسودگی تحصیلی و انگیزش پیشرفت با عملکرد تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه. نشریه علمی-پژوهشی آموزش و ارزشیابی. سال هفتم شماره ۲۷. پاییز ۱۳۹۳، ۸۷-۹۸.
- علی آبادی، و، خیاطی، م، موحدی، ر. (۱۳۹۵). تاثیر مولفه های توانمند سازی روانشناختی بر اشتغال پذیری دانشجویان کشاورزی بوعلی سینا، فصل نامه پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی، شماره ۳۷، تابستان ۱۳۹۵.
- علی بیگی، ا و بارانی، ش. (۱۳۸۹)، اشتغال پذیری رشته های کشاورزی از دیدگاه دانشجویان تعاون، سال بیست و یکم، دوره جدید، شماره ۲، تابستان، ۱۳۸۹، صص ۲۲.
- گلدن، م؛ گدیس، ر. روان پزشکی آکسفورد. مترجمین: صادقی، مجید؛ سبحانیان، خسرو. چاپ اول. تهران: انتشارات ارجمند. ۱۳۸۱، ۱۱۱.
- مرزوقی، ر؛ حیدری، م؛ حیدری، الف. بررسی رابطه عدالت آموزشی با فرسودگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. گام های توسعه در آموزش پزشکی، مجله مرکز بررسی های و توسعه ی آموزش پزشکی. دوره ی دهم، شماره ی سوم، ۳۳۴-۱۳۹۲، ۳۲۸.
- موسوی، ف؛ شکری، ف. (۱۳۹۴). مطالعه پیشرفت تحصیلی دانشجویان بر اساس پیش بینی کننده های فرسودگی تحصیلی و تنیدگی زندگی دانشجویی. رویش روان شناسی، سال ۴، شماره ۱۰، بهار ۱۳۹۴.
- نعامی، ع. (۱۳۸۸)، رابطه بین کیفیت تجارب یادگیری با فرسودگی تحصیلی دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه شهید چمران اهواز، مجله بررسی های روانشناختی، دوره ۵، شماره ۳، پاییز ۸۸.
- واحدی، ش، واحدی، ت، شفییعی سورک، س. (۱۳۹۳)، تأثیر سنوات تحصیلی، روان رنجوری و راهبردهای یادگیری خودنظم دهی بر فرسودگی تحصیلی: آزمون یک مدل مفهومی، دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی سال پانزدهم، شماره ۲،

پاییز ۱۳۹۳، پیاپی ۵۷، صص ۸۰-۷۱.

Ahola, K & , Hakanen, J. (2007). Job strain, burnout, and depressive symptoms: A prospective study among dentists .*Journal of Affective Disorders* 104 , PP 103–110.

Lee J, Puig A, Kim YB, Shin H, Lee JH, Lee SM.) 2010 (Academic burnout profiles in Korean adolescents. *Stress and Health*;26(5):404-16.

Maslach, C. H. & Lieter, M. P. (2008). “Early predictors of job burnout and engagement”.*Journal of Applied Psychology*, Vol.93 No.3, pp.498-512.

Maslach, C; Schaufeli, B & Leiter, M. P. (2001). Job burnout. *Annual review of psychology*, 52, p 397-422.

Maslach C, Jackson SE.) 1981(The measurement of experienced burnout. *Journal of Organizational Behavior*;2(2):99-113.

Maslach, C & Qjakson, S. E. (1984).Burnout in organizational setting, *applied social psychology annual*, 5,133-153.

Menke, LE (2011).Predictors of Burnout & Engagement in 1st-year College Students.*The Journal of Psychology*,145(3):211-227.

Neumann, Y. (1990). Quality of Learning Experience and Students College Outcomes. *International Journal of Educational Mannagement*. 7. 1-16.

Nikodijevic A, Labrovic JA, Dokovic A.)2012(Academic burnout among students at Faculty of Organizational Sciences. *Education management*:565.

Rania N, Siri A, Bagnasco A.(2012). Academic climate, well-being and academic performance in a university degree course. *Journal of Nursing Management*.

Salmela-Aro, K, Savola Inen, H. & Holopainen. L. (2008) Nepressive symptoms and school burnout during adolescence. *Journal of royth and ad olesence*, 6, 34- 45.

Salmela-Aro K, Savolainen H, Holopainen L.)2009(. Depressive symptoms and school burnout during adolescence: Evidence from two cross-lagged longitudinal studies. *Journal of Youth and Adolescence*;38(10):1316-27.

Schaufeli, W. b. Baunk, B. P. (2002). Burnout: an overview of 25 years of research and theorizing in m.j. schabracq, j.a.m ninnubst, & c.l.cooper (eds), *handbook of work and healthpsychology* chichestev: wiley.

Shanahan, M. J. (2000).Pathways to adulthood in changing societies: variability and mechanisms in life course perspective. *Annual Review of Sociology*, 26, 667–692.

Yang H-J.)2004(Factors affecting student burnout and academic achievement in multiple enrollment programs in Taiwan’s technical–vocational colleges. *International Journal of Educational Development*;24(3):283-301.

Zhang Y, Gan Y, Cham H.)2007(Perfectionism, academic burnout and engagement among Chinese college students: A structural equation modeling analysis. *Personality and Individual Differences*;43(6):1529-40.

The factors influencing on educational burnout in students of agriculture and natural resources field in Razi University

P. Ahookhosh¹, A. Alibeigi²

1. The senior student of agricultural extension and education, Razi University. (Corresponding Author)

2-Associate Professor, Department of Agricultural Extension and Education, College of Agriculture, Razi University

Abstract

Educational (Academic) burnout is the mental inadequacy and boredom feeling that students show against chronic stress due to lack of necessary resources for doing their assigned duties and tasks. The Statistical Population consisted of 1250 student who study in agriculture and natural resources Discipline at Razi University in 2016-2017 year academic that 300 person were selected by use of Krejcie and Morgan table , using random stratified sampling method. Maslach Demographic -Educational information and Educational boredom inventory was used for data collection. Validity and reliability of this scale with Cronbach's alpha was confirmed for inefficiency, incertitude (doubts) and emotional boredom subscales as 0.72, 0.76 0.71 respectively. For identifying factors influencing on educational burnout, the ordinal regression was performed with use of SPSS v. 16software. According chance ratio statistics, possibility for impact of students gender on educational burnout was 3.23, possibility for impact of academic field variables, average grade and time of courses in educational indifference dimension was 1.45, 1.26 and 2.34 respectively, possibility for impact of educational field variables and average in emotional boredom dimension was 1.52 and 1.16, and in educational inefficiency dimension was 1.35 and 2.45 times more than when we don't consider these variables. Average had protective role against educational boredom and studying at none diurnal courses was among risks factors for educational burnout. Ordinal regression analysis show that four variable namely average, field, academic session and gender affected on measuring possibility for estimate of academic burnout in students.

Index Terms: Educational Burnout, Inefficiency, Incompetency, Emotional Boredom, Intellectual Boredom.

Corresponding Author: P. Ahookhosh

Email: Ahookhosh. Parvaneh70@gmail.com

Received: 27/08/2016 ; **Accepted:** 22/05/2017